

AF-855

Seat No. _____

B. Com. (Sem. VI) Examination

March - 2019

Business Law - II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના વિધાનો સમજાવો : (ગમે તે બે) ૧૦
(૧) નેગોશીયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સની ધારણાઓ
(૨) વચનચિઠ્ઠી
(૩) આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત
(૪) વિનિમય પત્ર
- ૨ (અ) આવેદનપત્ર અને નિયમપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫
(બ) ખાનગી કંપની અને જાહેર કંપની વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
- ૩ (અ) 'હોલ્ડર ઈન ડ્યુકોર્સ'ના હક્કોની ચર્ચા કરો. ૧૫
(બ) પરિપક્વતા અને છૂટના દિવસો સમજાવો.
- અથવા**
- ૩ (અ) કંપનીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
(બ) સમજાવો- ડિરેક્ટર્સની લાયકાતો.
- ૪ (અ) વિસ્તૃત રીતે સમજાવો - 'કારખાના ધારો ૧૯૪૮ની જોગવાઈઓ.' ૧૫
(બ) કારખાના ધારા અન્વયે કામદારોના આરોગ્યને લગતી જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.
- અથવા**
- ૪ (અ) કારખાના ધારા હેઠળ પુખ્તવયની વ્યક્તિઓ માટે કામના કલાકોની જોગવાઈઓ જણાવો.
(બ) ઔદ્યોગિક વિવાદની વ્યાખ્યા સમજાવી તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

- ૫ (અ) સમાધાન અધિકારી અને સમાધાન મંડળ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૧૫
(બ) સમાધાન અધિકારીની ફરજો અને સત્તા જણાવો.

અથવા

- ૫ (અ) સમાધાનપંચ - વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો.
(બ) રાષ્ટ્રીય ન્યાયપંચ - ટૂંકનોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

- 1 Explain following statement : (any two) 10
(1) Presumptions of Negotiable Instruments.
(2) Promissory Note
(3) Doctrine of Indoor Management
(4) Bill of Exchange

- 2 (a) Explain distinguish between Memorandum of Association and Articles of Association. 15
(b) Distinguish between Public Company and Private Company.

- 3 (a) Explain - Rights of Holder in due course. 15
(b) Explain - Maturity and days of grace.

OR

- 3 (a) Discuss characteristics of company.
(b) Explain - Qualifications of Directors.

- 4 (a) Explain in detail - 'Provisions of Factory Act - 1948. 15
(b) Provisions relating to health of workers under Factory Act.

OR

- 4 (a) Discuss provisions of the working hours for adults related to the Factory Act.
- (b) Give definition of Industrial Disputes and explain its characteristics.
- 5 (a) Explain – Distinguish between conciliation officer and board of conciliation. **15**
- (b) Duties and powers of conciliation officer.
- OR**
- 5 (a) Explain in detail – Conciliation Commission.
- (b) Write short note – National Tribunals.
-